

Teshuva, Tefillah, and Tzedak in the Age of Social Media
Class #2, Drisha Institute Elul 2022

Praying for Strangers

Rabbi Jonathan Ziring: jjiring@migdalahatorah.org

1. הליכות שלמה הלכות תפלה 8:15:60

רגיל היה רבנו לומר דמ"מ אין להתפלל על החולה בתוך התפלה אלא אם יש לו קשר כלשהו אליו ומרגיש בצער, כי אין לבוא אל המלך – ממ"ה הקב"ה – ללא סיבה וטעמך על מה שנדחק לבקש עבור זולתו. והי' מספר בענין זה על הגאון מוהרי"ל דיסקין ז"ל, שפעם ביקשו אדם להתפלל בעד חולה, ונענה לו [לאחר שציווהו, כדרכו, להפריש סך מסוים לטובת בית היתומים], וכעבור זמן מה פגשו הגרי"ל ז"ל ושאלו לשלום אותו חולה, וענהו שהבריא כבר בעז"ה, ונתרעם עליו על שלא בישרו על כך והטריחו כל אותו זמן להתפלל עליו, באמרו 'וכי קלה בעיניך בקשה כזו בתפלה, הרי צריכים לחפש ולמצוא בכל פעם סיבה להתפלל' (ואף רבינו נתרעם על דבר זה, ופעם נזף בתלמיד שאיחר מלהודיעו על ישועתו בחסדי ד', ואמר: ג' פעמים ביום הנני כואב ומיצר בצרתך, ולמה רק עתה מצאת לנכון להודיעני).

Our master customarily said that one should not pray for an ill person during the *amida* unless one has some connection to him, and one feels his pain, for one should not come to the King — the King of Kings, God — without a reason and justification for pushing to ask for someone else.

He would tell of the Maharil Diskin, that once someone asked him to pray for an ill person, and he agreed [after instructing him, as was his practice, to contribute a particular sum to the orphanage], and after some time the Maharil met him and asked after the ill person's welfare, and he replied that the person had already become healthy, with God's help. The Maharil thundered at him for not telling him of this, and burdening him with praying for that person all this time, saying, "Is it light in your eyes, making such a request in prayer? One must seek and find a reason to pray each time!" (And our master also thundered regarding this, and once he rebuked a student who delayed telling him about his salvation through God's generosity. He said: Three times each day I pain myself and feel your suffering, and why did you only now decide to tell me?) (Translation from Rabbi Mordechai Torczyner)

2. ספר אבודרהם תקון התפלות ועניניהם

השער השני: לבאר בו תיקון התפלות ועניניהם.

מצות עשה מן התורה לעבוד את השם בתפלה שנא' (דב' יא, יג) ועבדתם את ה' אלהיכם ואי' (שם) ולעבדו בכל לבבכם.... וגם אין לתפלות מנין מן התורה אלא כל אחד ואחד בכוונה גמורה מתפלל בכל עת שירצה אם מעט ואם הרבה יעלה לרצון וירצה. וכן היה הדבר מימות משה רבינו ועד זמן שחרב בית קדשנו ותפארתנו וגלו ישראל בין אומות העולם בעבור חטאם ומעללם ונתערבו בתוך העמים ההם כמו שנא' (תה' קו, לה) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ונולדו להם בנים בארצותיהם ואותם הבנים אשר קמו אחריהם היתה שפתם משובשת ומערבת מלשונות נכריות מאביות עמוניות אדומיות צדוניות חתיות כמו שנא' (נחמ' יג, כד) ובניהם חצי מדבר אשדודית ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם. ולא היה יכול אחד מהם להתפלל ולדבר כל צורכו בלשון עברי כי אם בשבש ובתערובת לשון נכרי' ותהי לשון האמת לכלה וחרץ ותכחד מן הארץ. וכאשר ראו אנשי כנסת הגדולה זאת הרעה החולה אמרו לכו ונלכה באור אלהינו ונשלמה פרים שפתינו, אנחנו וכל קהל עדתינו, ולתקן התפלה הנקראת עבודה, אשר על הלשון כבדה, בשפה ברורה ובלשון קצרה, זכה וברה וישרה, מחלאת לשון נכריה מטוהרה, כדי שתהיה על הלשון קלה ובפה שגורה, עד שנהיה כולנו יחד מתפללין בשפה אחת ובלשון א'.

There is a positive biblical commandment to serve God through prayer... And the Torah has no [required] number of prayers. Rather, everyone may pray with full intent whenever he wants. Whether a little or a lot, it will go up with grace and be accepted.

This was how things were from the time of Moshe Rabbeinu until the time of the destruction of our holy and glorious Temple, when the Jews were exiled among the nations because of their sins and actions and were mixed among the nations... And children were born in these lands, and those children who arose after them had confused and mixed-up language, [comprised of] foreign languages, Moabite, Ammonite, Zidonite and Hittite, as it says (*Nechemya* 13:24): "And a good number of their children spoke the language of Ashdod and the language of those various peoples, and did not know how to speak Judean." And they could not pray or speak as was necessary in Hebrew, but only with confusion and a mix of foreign languages, and the true language was destroyed, cut down and extinct from the land.

When the Men of the Great Assembly saw this evil sickness, they said, "Let us go in the light of our God, 'and let our lips replace the bulls [of sacrifices]' (*Hoshea* 14:3), us and all of our congregation, and institute prayer which is called 'service,' which is heavy on the tongue, in a clear language and with brevity — pure, clear and straight, purified from the illness of the foreign language, so that it will be easy and fluent

in people's mouths, under which we all pray, with one language and with one tongue." And they all gathered, and instituted to pray the *Amida* before the Eternal One, every day, three times.

3. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ה עמוד א

(אמר רב יהודה אמר שמואל, הלכה: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה.) +מסורת הש"ס: [אר"י א"ש הלכה כדברי חכמים].+ אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אבל אם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה - אומר. א"ר חייא בר אשי אמר רב, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אם יש לו חולה בתוך ביתו - אומר בברכת חולים, ואם צריך לפרנסה - אומר בברכת השנים. אמר ר' יהושע בן לוי, אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אבל אם בא לומר אחר תפלתו, אפילו כסדר יוה"כ - אומר.

With regard to the halakhic ruling, **Rav Yehuda says that Shmuel says: The *halakha* is that a person requests his own needs during the *Amida* prayer in the blessing ending: Who listens to prayer. Rav Yehuda, son of Rav Shmuel bar Sheilat, says in the name of Rav: Although the Sages said that a person requests his own needs in the blessing ending: Who listens to prayer, that is not the only option. Rather, if he wishes to recite at the conclusion of each and every blessing personal requests that reflect the nature of each and every blessing, he may recite them.**

Similarly, **Rav Ḥiyya bar Ashi says that Rav says: Although the Sages said that a person requests his own needs in the blessing ending: Who listens to prayer, if he has a sick person in his house he recites a special prayer for him during the blessing of the sick. And if he is in need of sustenance, he recites a request during the blessing of the years.**

Rabbi Yehoshua ben Levi says: Although the Sages said that a person requests his own needs in the blessing ending: Who listens to prayer; but if one wishes to recite prayers and supplications after finishing his *Amida* prayer, even if his personal requests are as long as the order of the confession of Yom Kippur, he may recite them. (*Avoda Zara* 8a, Koren translation)

4. רבינו יונה מסכת ברכות דף כב עמוד ב

וענין זה מתחלק לארבעה דינים חלוקים הא' שבברכת שומע תפלה יכול לשאול כל צרכיו בכל ענין שירצה שברכת שומע תפלה כוללת כל הצרכים ולכך נתקנה. והדין השני שאם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה אומר ואפי' שלא יהיה לצרכו ממש מותר כיון שאומר אותן בלשון רבים מיהו בלשון יחיד אסור לאמרו כיון שאינו אומר אותו (אלא) בעבור כל ישראל והוי הפסקה ודוקא שיכול לאמרו בלשון רבים בסוף כל ברכה וברכה שכיון שהשלים כבר מה שתקנו חכמים לחיוב גמור אין לחוש במה שמוסיף אח"כ אבל באמצע הברכה לא דכיון ששואל צרכי רבים באמצע הברכה נראה כמוסיף על המטבע שתקנו חכמים. והדין השלישי הוא שאם שואל הוא צרכיו ממש כגון ששואל על חולה שיש לו בביתו שיתרפא וכיוצא בו יכול לאמרו בלשון יחיד ואפי' באמצע הברכה והיינו דאמרי' אם יש לו חולה בתוך ביתו אומרה בברכת החולים ולא הזכיר בכאן בסוף הברכה אלא בברכת החולים סתם קאמר דמשמע דאפילו באמצע הברכה יכול לשאול צרכיו כיון שצריך לו לפי שעה והוא שיאמר אותו בלשון יחיד שלא ידמה כמוסיף על המטבע שתקנו חכמים. והדין הרביעי שבסוף התפלה בין קודם יהיו לרצון בין אחר יהיו לרצון יכול להאריך ולומר כרצונו בין בלשון יחיד בין בלשון רבים בין צרכיו ממש בין צרכי צבור. מפי מורי הרב נר"ו:

Summary:

- In *Shema Koleinu*, one may add any request.
- At the end of each topic blessing, one may make a relevant request, but only in communal language.
- One may use personal language **in the middle of the topical blessings** if he or she has a specific personal need, such as someone sick in his or her home.
- At the end of the *Amida*, before or after "*Yehi ratzon*," one may make whatever requests, personal or communal, one desires.

5. בית יוסף אורח חיים סימן קיט

והרא"ש (סי' כא) לא הזכיר דבר מכל אלו החלוקים משמע שהוא מפרש דאין חילוק בין שואל באמצע הברכה לשואל בסוף בכל מקום יכול לשאול בין בלשון רבים בין בלשון יחיד ודין שומע תפילה שוה לשאר הברכות בכל דבר אלא שבשומע תפילה שואל כל צרכיו מאיזה מין שיהיה ובשאר ברכות אינו שואל בכל ברכה אלא מעין אותה ברכה ועוד יש לומר דסוף כל ברכה לאו למעוטי באמצע אלא למעוטי שלא ישאל בתחלת הברכה

- Rosh: the main difference is whether you ask for a specific request or all requests.
- Alternatively: one simply cannot make requests at the beginning of the blessings.

6. תוספות מסכת עבודה זרה דף ח עמוד א

אם בא לומר אחר תפלתו אף כסדר יוה"כ אומר - משמע אבל באמצע תפלתו לא ומה שנהגו עתה בתעניות ב' וה' שנוהגין להאריך בפסוקי דרחמי ובסליחות בברכת סלח לנו איכא למימר דציבור שאני מידי דהוה אהא דאמרינן (ברכות ד' לד.) אל ישאל אדם צרכיו לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות והא קמן שנהגו קרובץ בג' ראשונות אלא לאו שמע מינה דציבור שאני.

7. בית הבחירה למאירי מסכת עבודה זרה דף ח עמוד א

כבר ידעת ששמונה עשרה ברכות שבתפלה נתקנו בכלל כל מה שצריך לאדם ושאינו רשאי להפסיק בנתיים לשאלת צרכיו בפרט אלא בדרכים ידועים והוא שאם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין הברכה אומר ובלבד בצריך לה כגון אם היה לו חולה בתוך ביתו מזכירו בברכת רפאנו וכן אם היה צריך לפרנסה מזכירה בברכת השנים אבל אינו מזכיר בה שלא מעין הברכה אף בצריך אבל ברכת שומע תפלה כולל בה כל מה שירצה ואף כשאינו צריך ופי' בתלמוד המערב לפי שאין לה פנים כלומר שהיא תפלה כללית לקבלת התפלות ואינה מיוחדת לשום דבר כשאר האמצעיות שכל אחת מיוחדת לאיזה ענין וכבר התבאר ענין זה במקומו ואם בא לומר אחר תפלה אפילו כסדר יום הכפורים אומר ואין כאן משום הכבדה כעבד שנוטל פרס מרבו וחוזר לפניו לשעתו שבמלכות שמים אינו כן אדרבה ולואי שיתפלל אדם כל היום כלו:

8. הידושי הר"ן מסכת עבודה זרה דף ח עמוד א

אם יש לו חולה בתוך ביתו אומרה בברכת החולים. פי' אינו רשאי שימתין עד שומע תפלה וזהו מה שחידש רב חייא בר אשי על רב יהודה ברי' דר"ש בר שילת. מיהו אם לא הזכיר עד שומע תפלה מזכיר:

Summary:

Tosafot (*Avoda Zara* 8a, s.v. *Im ba*) argues that the only distinction is length; in the topical blessings, as well as *Shema Koleinu*, one may make short requests. At the end of the *Amida*, one may add as much as he or she wants, even as long as "the confession of Yom Kippur." The Meiri (*Avoda Zara* 8a, s.v. *Kevar yadata*) argues that in the middle blessings one may only add requests for that which one **needs**, while in *Shema Koleinu* one may make requests for what one **wants**. Ran, on the other hand, understands that this is not about allowances, but about requirements; if one has a sick person at home to pray for, one **must pray for the ill in Refa'einu**. If one does not, then one may do so in *Shema Koleinu*.

א. ברכי יוסף אורח חיים סימן קיט

דין א. היה לו חולה מבקש עליו בברכת רפאנו וכו'. טפי עדיף להתפלל על החולה בברכת שומע תפלה. הרב החסיד מהר"ר מולכו בתשובותיו כ"י סימן ק"ט. ולפי דברי הרב טוב שיכין במחשבתו על החולה בברכת רפאנו, ויתפלל עליו בפירוש בשמע קולנו. ואני שמעתי מפום רבנן קדישי שהיו מתפללים על חולה בברכת רפאנו. וכן אני הצעיר נוהג.

The Mahari Molki (cited in *Birkei Yosef* 119:1) argues that in the topic blessings one should think about one's requests, but only verbalize them in *Shema Koleinu*.

9. פסקי תשובות אורח חיים סימן קיט אות א

וחשיבות יתירה נודעת לאלו הבקשות שאדם מוסיף בתפילתו, כי תפילה מצוה דאורייתא היא הצריכה כוונת הלב, ובעוה"ר הואיל והאדם רגיל בו, בפיו ידבר ולבו בל עמו, ובקשות פרטיות אשר מוסיף כפי הצרכים המתחדשים לבקרים, על בריאות ופרנסה והצלחה בתורה ושלא תמוש התורה מפיו וזרעו וזרעו זרעו, וכן כל שאר הצטרכויותיו, נובעים בדרך כלל מקירות הלב.

Extra importance is evidenced in those requests that a person adds in his prayer, for prayer is a biblical commandment that requires intention of the heart. In our great iniquity, since a person is habituated to it, his mouth speaks and his heart is not with him. The personal requests that a person adds based on his requests that arise anew daily, for health, sustenance and success in Torah — that it should not desert his mouth or those of his children and descendants — and so too all his other needs, flow in general from the walls of the heart.

Difference Between Family Members and Others

10. שו"ת אור לציון חלק ב פרק ז - הלכות תפילה אות לג

לג. שאלה. האם מותר לבקש בברכת רפאנו על חולה הזקוק לרחמים. תשובה. אם החולה הוא מבני ביתו, יכול לבקש עליו בברכת רפאנו, ואם אינו מבני ביתו, יבקש עליו בשומע תפילה, ואם החולה הוא תלמיד חכם, אף שאינו קרובו, יבקש עליו בברכת רפאנו.

11. משנה ברורה סימן קמז ס"ק ג

ויכול להתפלל על חולים ברפאנו ויאמר רפא נא פב"פ רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל וה"מ שלא בפניו אבל בפניו א"צ להזכיר שמו:

Or LTzion only allows mentioning family members in *Refaeinu*, while others are mentioned in *Shma Koleinu*. Mishna Berura allows mentioning anyone in *Shema Koleinu*

12. תלמוד בבלי מסכת שבת דף יב עמוד ב

והאמר רב יהודה: לעולם אל ישאל אדם צרכיו בלשון ארמי! ואמר רבי יוחנן: כל השואל צרכיו בלשון ארמי - אין מלאכי השרת נזקקין לו, שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי! - שאני חולה, דשכינה עמו. דאמר רב ענן אמר רב: מגין ששכינה סועד את החולה - שנאמר ה' יסעדנו על ערש דוי. תניא נמי הכי: הנכנס לבקר את החולה לא ישב לא על גבי מטה ולא על גבי כסא אלא מתעטף ויושב לפניו, מפני ששכינה למעלה מראשותיו של חולה, שנאמר ה' יסעדנו על ערש דוי.

The Gemara asks: **How did he do this**, pray in Aramaic? **Didn't Rav Yehuda say: A person should never request that his needs be met in the Aramaic language? And**, similarly, **Rabbi Yohanan said: Anyone who requests that his needs be met in the Aramaic language, the ministering angels do not attend to him** to bring his prayer before God, **as the ministering angels are not familiar with the Aramaic language**, but only with the sacred tongue, Hebrew, exclusively. The Gemara responds: **A sick person is different**. He does not need the angels to bring his prayer before God because **the Divine Presence is with him**. (*Shabbat* 12b, Koren translation)

Using Hebrew and Names in Front of the Sick Person or Not:

13. שולחן ערוך יורה דעה הלכות ביקור חולים ורפואה ונוטה למות וגוסס סימן שלה סעיף ה

כשמבקש עליו רחמים, אם מבקש לפניו, יכול לבקש בכל לשון שירצה. ואם מבקש שלא בפניו, לא יבקש אלא בלשון הקודש.

When one prays for him, — if in his presence, one may pray in any language one desires; if one prays, not in his presence, one should pray only in Hebrew.

14. ט"ז יורה דעה סימן שלה ס"ק ד

(ד) אלא בלשון הקודש. - משמע דבכל שאר לשונות אין מלאכים נזקקין חוץ מלשון הקודש דוקא והוא דעת הרי"ף הביאו בא"ה סי' ק"א אלא דכ' שם בשם הרא"ש דדוקא ללשון ארמי אין נזקקין אבל שאר לשונות הוי כמו לשון קודש וא"כ קשה על הטור למה סתם כאן נגד אביו ומצריך דוקא לשון הקודש ונראה דמשום דחולה בעי רחמי טובא על כן כ' כאן שיעשה אליבא דכ"ע:

- While there is a dispute about the need to pray in Hebrew, as sick people need more help, it is best to fulfill all positions.

15. משנה ברורה סימן קטז ס"ק ג

ויכול להתפלל על חולים ברפאנו ויאמר רפא נא פב"פ רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל וה"מ שלא בפניו אבל בפניו א"צ להזכיר שמו:

One can pray for the sick in the blessing of *Refaeinu* and say “heal X the son of Y” with a full healing among the other ill in Israel. This is in when he is not in front of the sick person. In front of him, he need not mentioned his name.

16. חתם סופר מסכת נדרים דף מ עמוד א

כתבו המקובלים כי יש בהזכרת שמו קצת התעוררת הדין עליו, אף על פי שמ"מ קרוב לשכר ע"י התפלה מ"מ לפעמים איכא קצת הפסד (ע"ז לפעמים) ע"י הזכרת שמו, משא"כ כשמתפלל בפני החולה שא"צ להזכיר שמו אז טוב לו, והיינו הנכנס לבקר מתפלל עליו שיחיה כי לא צריך להזכיר שמו משא"כ מי שאינו מבקרו מבקש ואינו בפניו זה צריך להזכיר שמו בתפלתו ולפעמים יארע לו הפסד בדבר אף על פי שמתפלל עליו שיחיה:

- Kabbalistically, mentioning the name of the sick person causes G-d to judge him or her. Thus, praying in the presence of the sick, and avoiding the need to use his or her name, avoids this problem.